

ENERGIDEKLARATION

Bifogar kopior på genomförd EnergideklARATION som berör Er bostad.

Föreningen beslutade att genomföra EnergideklARATION av samtliga fastigheter 2009. Arbetet är beställt av föreningen och är utförd av Anticimex.

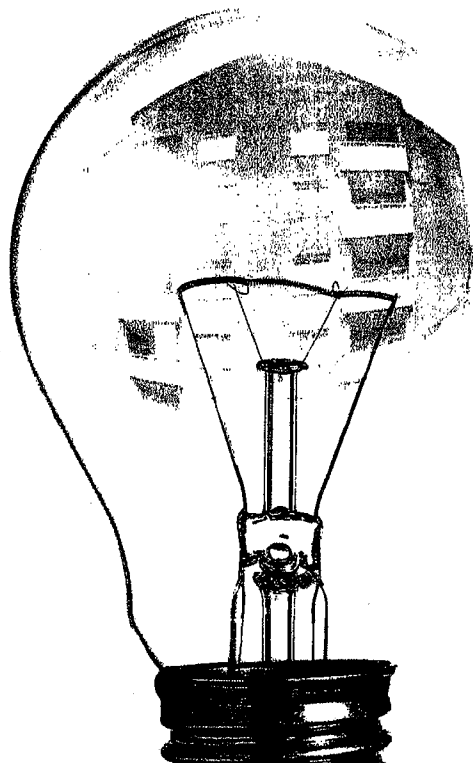
För frågor kring EnergideklARATIONEN vänligen kontakta styrelsen.

Hälsn.

Petra Nilsson, tf sekreterare

ÅTGÄRDSRAPPORT

Energideklaration - Flerbostadshus

Byggnadsuppgifter

Fastighetsbeteckning:

Jämshög 7:124

Byggnadens adress:

Rosenhillsvägen 14 F
293 73 Jämshög

Personuppgifter

Byggnadsägare:

BRF Rosenhill
Rosenhillsvägen 14 C
293 73 Jämshög

Personnummer/Organisationsnummer:

716405-5639

Besiktningsuppgifter

Besiktningsdatum:

2009-01-16

Närvarande:

Magna Jurgensen,
Byggnadsägarens representant

Patrik Andersson/ Lars-Erik Andersson,
Anticimex Kristianstad

Kundnummer:

8067

Innehållsförteckning

Energideklarationens omfattning	3
Objektsbeskrivning och beräkningsunderlag	4
Energianvändning	5
Allmänna rekommendationer	6
Åtgärder för sund inomhusmiljö	7
Övrigt	7

Bilagor:

Faktablad - Ventilation

Villkor

Energideklarationens omfattning

Energibesiktning

En energibesiktning är en kartläggning av en byggnads energianvändning. För att ge bästa möjliga förslag på energieffektiviserande åtgärder, som inte försämrar inomhusklimatet, är det i normalfallet nödvändigt att göra en besiktning.

Vid energibesiktningen inhämtas fakta om byggnadens nuvarande energianvändning samt övriga uppgifter om byggnadens kondition. Uppgifterna noteras i ett omfattande protokoll och skickas till Anticimex Energicenter, där beräkningar för åtgärdsförslag utförs och en åtgärdsrapport sammanställs.

2006 trädde lagen om energideklaration (SFS 2006:985) i kraft med syfte att minska energianvändningen inom byggnadssektorn med 20%.

För mer information om energideklarationer, besök www.boverket.se/energideklaration.

Energiberäkning

På Anticimex Energicenter genomförs beräkningar utifrån de fakta som insamlats vid energibesiktningen. Handläggaren och energiexperten bedömer med hjälp av protokollet och beräkningsunderlaget vilka åtgärder som är lämpliga att genomföra i byggnaden.

Åtgärder

Samtliga åtgärder som visas i den här rapporten är åtgärder som ger någon form av energimässig besparing eller förbättring av inomhusmiljön. Investeringskostnader och besparingar i samband med åtgärdsförslagen är ungefärliga. Investeringskostnader innefattar kostnader för material och installation om inte annat anges. I energideklarationen presenteras, i enlighet med lagen, enbart de åtgärder som är kostnadseffektiva, d.v.s. de åtgärder som har en rimlig återbetalningstid i förhållande till investeringen.

Rapportering till Boverket och utfärdande av energideklarationsbevis

I egenskap av ett ackrediterat kontrollorgan rapporterar vi uppgifter om bland annat byggnadens energianvändning och om möjligt förslag på kostnadseffektiva åtgärder till Boverket. En utskriven version av energideklarationen finner ni i mappen som följer med denna rapport.

Objektsbeskrivning och beräkningsunderlag

Byggnadsår:

1987

Tillbyggt/renoverat:

2008 Nya oljefyllda radiatorer.

Byggnadstyp:

Friliggande

Antal våningsplan:

1 st

Antal personer:

1 st

Ytor:

A_{temp}: 105 m²

Källare/Suterräng: Finns ej

Byggnadskonstruktion

Grund: Krypgrund

Stomme, material: Trästomme

Fasad: Träpanel

Fönstertyp:

3-glas isolerruta

2-glas isolerruta

2-glas isoler (ute) + 1 glas

Uppvärmning

Värmesystem: Direktverkande elvärme

Värmekälla: El (direktverkande)

Verkningsgrad: 95 %

Ventilation

Ventilation: Mekanisk frånluftsvent. med frånluftsvärme pump

Det finns inget krav på obligatorisk ventilationskontroll (OVK) för byggnaden.

Vid mekanisk ventilation bör man ha ett minsta frånluftsföde på 10 l/s i kök och badrum + 1 l/s för varje m² badrum över 5 m². Om fönster saknas ska det gå att forcera flödet till 30 l/s enligt Boverkets byggregler.

Radon

Radonmätningar har ej genomförts i byggnaden.

ÅTGÄRDSRAPPORT – Energideklaration - Flerbostadshus

Temperaturer $\pm 0,5^{\circ}\text{C}$

Bostad: 21°C

Vattenanvändning

Vattenförbrukning:	36 m ³ /år
Pris för kallvatten (inkl. moms):	22,50 kr/m ³
Tillverkning av varmvatten:	Värmepump

Energipriser

El- och nätpris	
Energiavgift:	130 öre/kWh
(samtliga priser ovan är exkl. moms)	
Totalt elpris:	162,5 öre/kWh
(totalt elpris inkluderar fasta avgifter och moms)	

Energianvändning

Nuvarande energianvändning

Er byggnads energiprestanda baseras på uppvärmning, varmvattentillverkning och fastighetsel

Uppvärmning och varmvattentillverkning:	7 393 kWh/år
varav varmvattentillverkning:	1 200 kWh/år
El (hushållsel):	3 168 kWh/år

Allmänna rekommendationer

Tätningsslister för fönster och dörrar

Ett bra sätt att spara energi är att se till att fönster och dörrar är bra tätade. Kontrollera befintliga tätningsslister och komplettera där tätningsslister är dåliga, så sparar ni både pengar och energi. Tätningsslist av EPDM-gummi har lång livslängd och finns i olika utformningar, beroende på ändamål. Andra material som kan användas är PVC-plast, skumplast eller tyglister men dessa har samtliga sämre isoleringsegenskaper och PVC-plast bör undvikas av miljöskäl.

Sänkt inomhustemperatur

Var medveten om att för varje grad som ni sänker inomhustemperaturen minskar ni er energianvändning för uppvärmning. För varje grad sparar ni ca 5 % på uppvärmningsdelen. Normal inomhustemperatur är 21°C i lägenheter.

Belysning

Spara pengar och energi genom att se över belysningen i er byggnad. Ljus påverkar vår upplevelse av omkringliggande miljöer och genom enkla medel kan ljuset skapa både trivsel och trygghet. I flerbostadshus kan väsentliga besparingar göras i bl.a. allmänna utrymmen och utomhus genom utbyte av vanliga glödlampor och lysrör till t.ex. armaturer med HF-don.

Högfrekvensdon (HF-don) skapar ett flimmerfritt ljus och tänder lysröret utan blinkningar. Donen förlänger lysrörets livslängd, ger högre ljusutbyte, sparar energi och är helt tysta. Ni kan välja mellan HF-don som har direktstart, alltså att ljuset är på till 100 %, eller HF-don med steglös reglering av ljusstyrkan. Steglös reglering kan även kompletteras med sensorer så att ljuset anpassas efter behov. Om ni har en äldre belysningsanläggning idag kan ni spara ca 50 % genom att byta till en ny och modern belysningsanläggning. Kontakta alltid armaturleverantören om ni har frågor eller är osäkra på ert val av armatur.

Tids- och närvarostyrning är en bra lösning för att spara energi vid de tillfällen som ett utrymme inte används. Det finns närvarodetektorer som reagerar på värmerörelser och ljud. Belysningsnivån kan även sänkas till önskad nivå om man inte vill stänga av belysningen helt. Denna teknik lämpar sig ypperligt i trapphus, garage, korridorer, tvättstugor och toaletter. Likaså kan tids- och närvarostyrning användas för utomhusbelysningen.

Byt ut era glödlampor till lågenergilampor! I och med ett EU-beslut så kommer glödlamporna att fasas ut, för att minska energianvändningen och i förlängningen minska elproduktionen och koldioxidutsläppen. Glödlampor drar mycket mer energi än exempelvis lågenergilampor och genom att byta till en lågenergilampa klass A kan ni spara 75-80%. Andra alternativ till glödlampan är effektiva och klara halogenlampor med skruvsockel med energiklass B eller C. Energitklass B och C innebär lägre besparing än energiklass A.

Ni kan enkelt räkna ut hur mycket energi ni kan spara genom att byta ut gamla belysningsanläggningar till nya energisnålare alternativ. Beräkna er nuvarande energianvändning för ett utrymme med exempelvis glödlampor genom att multiplicera antalet lampor med effekten som står på respektive lampa samt den tid som lampan är tänd.

Åtgärder för sund inomhusmiljö

Ventilation

Er byggnad ventileras med mekanisk frånluft integrerad med frånluftsvärmepump

Rengöring alt. byte av filter vid FX-aggregatets värmeåtervinningsbatteri (kylbatteri) bör utföras med jämna intervaller, enligt tillverkarens anvisningar. Ett igensatt filter genererar en försämrade verkningsgrad på värmeåtervinningssystemet.

Ett fungerande ventilationssystem minskar risken för problem med fukt och mikrobiell påväxt samt säkerställer en god inomhusmiljö. Generell rekommendation är att minst halva luftvolymen i bostaden byts ut under en timma (0,5 omsättningar/timme).

För att ventilationen ska fungera i byggnaden är det viktigt att uteluftsventiler och frånluftskanaler är öppna och rengjorda.

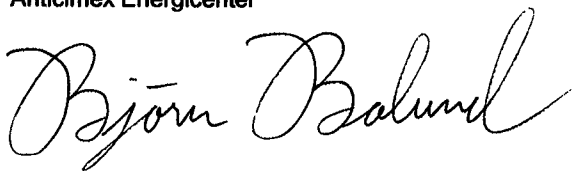
Radon

För att uppfylla rekommendationer för människors hälsa i bostäder avseende gränsvärden för radongas (200 Bq/m³), enligt Miljöbalken, Boverkets byggregler, Socialstyrelsens allmänna råd mm, bör mätning av aktuell radonhalt utföras i byggnaden.

Övrigt

Vi har inte räknat på några energibesparande åtgärder då Vi har vi funnit att Ni har ett bra och energisnålt hus som bidrar till en låg energiförbrukning och vi kan därför gratulera Er till att Ni redan idag bidrar till att förbättra vår miljö.

Med vänlig hälsning
Anticimex Energicenter

Björn Bolund
054-776 44 00

Byggnadens ägare - Kontaktuppgifter

Ägarens namn BRF Rosenhill		Personnummer/Organisationsnummer 716405-5639		Utländsk adress ☐
Adress Rosenhillsvägen 14 C		Postnummer 293 73	Postort Jämshög	
Land	Telefonnummer		Mobiltelefonnummer	
E-postadress				

Byggnadens ägare - Övriga

Ägarens namn	Personnummer/Organisationsnummer
--------------	----------------------------------

Byggnaden - Identifikation

Län Blekinge ☒	Kommun Olofström ☒	Egna hem (småhus) som skall deklarerars inför försäljning ☐	
Fastighetsbeteckning Jämshög 7:124		Egen beteckning 14 F	
Husnummer 1	Prefix byggnadsid 1	Byggnadsid 1114918	Orsak vid felrapport ☐
Adress Rosenhillsvägen 14f		Postnummer 29373	Postort Jämshög
		Huvudadress ☒	

Byggnaden - Egenskaper

Typkod 222 - Småhus, flera småhus med bostad för mer än två fam.		Byggnadskategori Bostadshus	
Byggnadens komplexitet ☒ Enkel ☐ Komplex		Byggnadstyp Friliggande	Nybyggnadsår 1987
Atemp (exkl. Avarmgarage) ☒ Mätt värde 105 m ² ☐ Omvandlat från BOA/LOA ☐ Omvandling för kontorsbyggnad (>=75%) ☐ Omvandlat från BRA ☐ Omvandlat från BTA		Verksamhet Fördela enligt nedan:	
BOA m ² LOA m ² BRA m ² BTA m ²		Procent av Atemp (exkl. Avarmgarage)	
Antal källarplan uppvärmda till >10°C (exkl.garageplan) 0		Bostäder (inkl. biarea, t.ex. trapphus och uppvärmd källare) 100	
Avarmgarage m ²		Hotell, pensionat och elevhem	
Antal våningsplan ovan mark		Restaurang	
Antal trapphus		Kontor och förvaltning	
Antal bostadslägenheter		Butiks- och lagerlokaler för livsmedelshandel	
Projekterat genomsnittligt ventilationsflöde i lokaler och specialbyggnader l/s,m ²		Butiks- och lagerlokaler för övrig handel	
Finns installerad eleffekt >10 W/m² för uppvärmning och varmvattenproduktion ☒ Ja ☐ Nej		Köpcentrum	
		Vård, dygnet runt	
		Vård, dagtid (samt serviceboende, frisersalong o. dyl)	
		Skolor (förskola-universitet)	
		Bad-, sport-, idrottsanläggningar (ej utomhusarenor)	
		Teater-, konsert-, biograflokaler och övriga samlingslokaler	
		Övrig verksamhet - ange vad	
		Summa 100	

Verklig förbrukning Vilken 12-månadsperiod avser energiuppgifterna? (ange första månaden i formatet AAMM) 0801 - 0812		Beräknad förbrukning Beräknad energianvändning anges för nybyggda/andra byggnader utan mätbar förbrukning och normalårskorrigeras ej ☐																																																				
Hur mycket energi har använts för värme och kyla angivet år (ange mätt värde om möjligt)? Angivna värden skall inte vara normalårskorrigerade		Omvandlingsfaktorer för bränslen i tabellen nedan gäller om inte annat uppmätts:																																																				
<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Mätt värde</th> <th>Fördelat värde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fjärrvärme (1)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Eldningsolja (2)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Naturgas, stadsgas (3)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Ved (4)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Flis/pellets/briketter (5)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Övrigt biobränsle (6)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Ei (vattenburen) (7)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Ei (direktverkande) (8)</td> <td>6 193 kWh</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>Ei (luftburen) (9)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Markvärmepump (ei) (10)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Värmepump-frånluft (ei) (11)</td> <td>1 200 kWh</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>Värmepump-luft/luft (ei) (12)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Värmepump-luft/vatten (ei) (13)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Summa 1-13 ¹ (Σ1)</td> <td>7 393 kWh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Varav energi till varmvattenberedning</td> <td>1 200 kWh</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>Fjärrkyla (14)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> </tbody> </table>			Mätt värde	Fördelat värde	Fjärrvärme (1)	kWh	☐	Eldningsolja (2)	kWh	☐	Naturgas, stadsgas (3)	kWh	☐	Ved (4)	kWh	☐	Flis/pellets/briketter (5)	kWh	☐	Övrigt biobränsle (6)	kWh	☐	Ei (vattenburen) (7)	kWh	☐	Ei (direktverkande) (8)	6 193 kWh	☒	Ei (luftburen) (9)	kWh	☐	Markvärmepump (ei) (10)	kWh	☐	Värmepump-frånluft (ei) (11)	1 200 kWh	☒	Värmepump-luft/luft (ei) (12)	kWh	☐	Värmepump-luft/vatten (ei) (13)	kWh	☐	Summa 1-13 ¹ (Σ1)	7 393 kWh		Varav energi till varmvattenberedning	1 200 kWh	☒	Fjärrkyla (14)	kWh	☐	Eldningsolja 10 000 kWh/m ³ Naturgas 11 000 kWh/1 000 m ³ (effektivt värmevärde) Stadsgas 4 600 kWh/1 000 m ³ Pellets 4 500-5 000 kWh/ton, beroende av träslag och fukthalt Källa: Energimyndigheten För övriga biobränsle varierar värmevärdet beroende av sammansättning och fukthalt. Det är expertens ansvar att omräkna bränslets vikt eller volym till energi på ett korrekt sätt.	
	Mätt värde	Fördelat värde																																																				
Fjärrvärme (1)	kWh	☐																																																				
Eldningsolja (2)	kWh	☐																																																				
Naturgas, stadsgas (3)	kWh	☐																																																				
Ved (4)	kWh	☐																																																				
Flis/pellets/briketter (5)	kWh	☐																																																				
Övrigt biobränsle (6)	kWh	☐																																																				
Ei (vattenburen) (7)	kWh	☐																																																				
Ei (direktverkande) (8)	6 193 kWh	☒																																																				
Ei (luftburen) (9)	kWh	☐																																																				
Markvärmepump (ei) (10)	kWh	☐																																																				
Värmepump-frånluft (ei) (11)	1 200 kWh	☒																																																				
Värmepump-luft/luft (ei) (12)	kWh	☐																																																				
Värmepump-luft/vatten (ei) (13)	kWh	☐																																																				
Summa 1-13 ¹ (Σ1)	7 393 kWh																																																					
Varav energi till varmvattenberedning	1 200 kWh	☒																																																				
Fjärrkyla (14)	kWh	☐																																																				
Finns solvärme? Ange solfångararea ☐ Ja ☒ Nej m ²		Övrig el (ange mätt värde om möjligt) Angivna värden skall inte vara normalårskorrigerade																																																				
Finns solcellssystem? Ange solcellsarea ☐ Ja ☒ Nej m ²		<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Mätt värde</th> <th>Fördelat värde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fastighetsel (15)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Hushållsel (16)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Verksamhetsel (17)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Ei för komfortkyla (18)</td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Tillägg komfortkyla ² (19)</td> <td>0 kWh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Summa 7-13,15-19 ³ (Σ2)</td> <td>7 393 kWh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Summa 1-15,18-19 ⁴ (Σ3)</td> <td>7 393 kWh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Summa 7-13,15,18-19 ⁵ (Σ4)</td> <td>7 393 kWh</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Mätt värde	Fördelat värde	Fastighetsel (15)	kWh	☐	Hushållsel (16)	kWh	☐	Verksamhetsel (17)	kWh	☐	Ei för komfortkyla (18)	kWh	☐	Tillägg komfortkyla ² (19)	0 kWh		Summa 7-13,15-19 ³ (Σ2)	7 393 kWh		Summa 1-15,18-19 ⁴ (Σ3)	7 393 kWh		Summa 7-13,15,18-19 ⁵ (Σ4)	7 393 kWh																									
	Mätt värde	Fördelat värde																																																				
Fastighetsel (15)	kWh	☐																																																				
Hushållsel (16)	kWh	☐																																																				
Verksamhetsel (17)	kWh	☐																																																				
Ei för komfortkyla (18)	kWh	☐																																																				
Tillägg komfortkyla ² (19)	0 kWh																																																					
Summa 7-13,15-19 ³ (Σ2)	7 393 kWh																																																					
Summa 1-15,18-19 ⁴ (Σ3)	7 393 kWh																																																					
Summa 7-13,15,18-19 ⁵ (Σ4)	7 393 kWh																																																					
Ort (graddagar) Olofström	Normalårskorrigerat värde (graddagar) 3 372 kWh	Ort (Energi-Index) Olofström	Normalårskorrigerat värde (Energi-Index) ⁶ 8 122 kWh																																																			
Energiprestanda kWh/m ² ,år 77	...varav el kWh/m ² ,år 77	Referensvärde 1 (enligt nybyggnadskrav) kWh/m ² ,år 53	Referensvärde 2 (statistiskt intervall) kWh/m ² ,år 97 - 118																																																			

⁶ Underlag för energiprestanda

Uppgifter om ventilationskontroll

Finns det krav på ventilationskontroll i byggnaden? ☐ Ja ☒ Nej			
Typ av ventilationssystem	☐ FTX	☐ FT	☐ F med återvinning
	☐ F	☐ Självdrag	
Är ventilationskontrollen godkänd vid tidpunkten för energideklarationen? ☐ Ja ☐ Nej ☐ Delvis ⁶ % godkänd			

⁶ Avser när byggnaden har fler ventilationsaggregat

Uppgifter om luftkonditioneringssystem

Finns luftkonditioneringssystem med nominell kyleffekt större än 12kW? ☐ Ja ☒ Nej		
Nominell kyleffekt enligt standard SS-EN 14 511-2:2007	Byggnadens nuvarande kyleffektbehov	Area som är luftkonditionerad
kW	kW	m ²

Uppgifter om radon

Är radonhalten mätt? ☐ Ja ☒ Nej		
Radonhalt	Typ av mätning	Datum för radonmätning
Bq/m ³		

Utförda energieffektiviseringsåtgärder

Rekommendationer om kostnadseffektiva åtgärder

Övrigt

Har byggnaden deklarerats tidigare? ☐ Ja ☒ Nej	Detaljinformation avseende innehållet i energideklarationen går att finna hos Fastighetsförvaltare
Har byggnaden besiktigats på plats? ☒ Ja ☐ Nej	Kommentar För att oberoenda upprätta en energideklaration krävs en energibesiktning på plats.

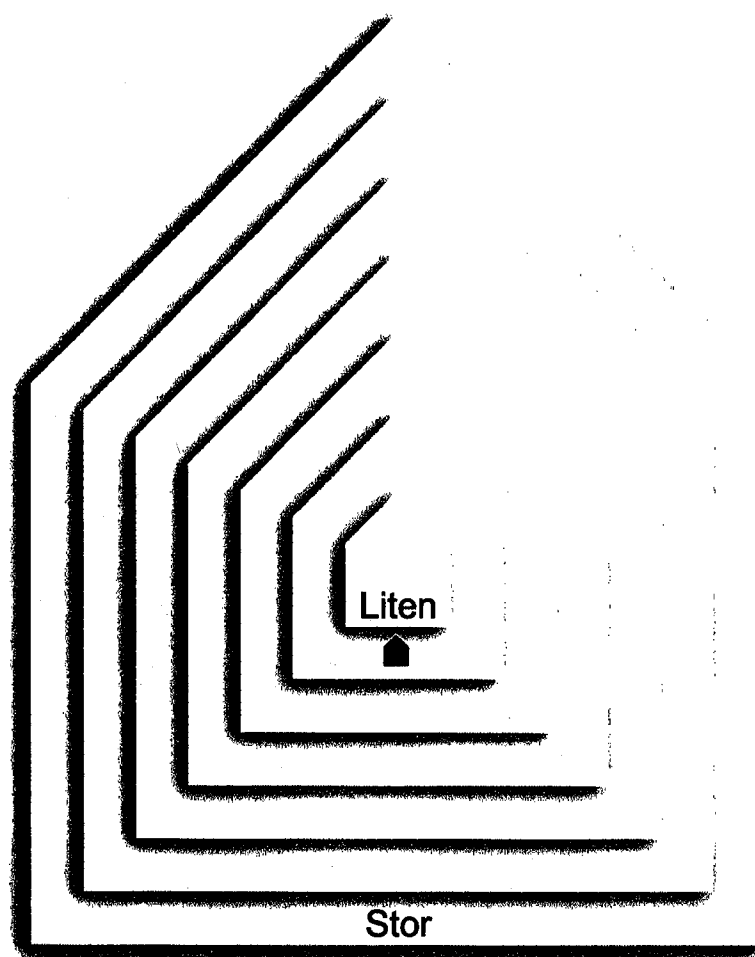
Kontrollorgan och tekniskt ansvarig

Akrediterat företag Anticimex AB	Organisationsnummer 556032-9285	Akrediteringsnummer 7622-02
Förnamn Henrik	Efternamn Osson	E-postadress henrik.ossos@anticimex.se

Expert

Förnamn Björn	Efternamn Bolund
Datum för godkännande 2009-09-15	E-postadress Bjorn.Bolund@anticimex.se

Husets energianvändning

Energideklaration för Rosenhillsvägen 14f, Jämshög.

■ Detta hus använder 77 kWh/m² och år, varav el 77 kWh/m².

Liknande hus 97–118 kWh/m² och år, nya hus 55 kWh/m².

Radonmätning är ej utförd. Ventilationskontroll behövs ej.

Detaljinformation finns hos fastighetsförvaltaren.

Se även: www.boverket.se/energideklaration

Energideklaration utförd 2009-09-15 av:

Björn Bolund, Anticimex AB

VILLKOR – ENERGIDEKLARATION

1. Allmänt om kontrollorganets åtagande

- 1.1 Kontrollorganet åtar sig att utföra uppdraget fackmässigt och med den omsorg som följer av avtalet och gällande författningar.
- 1.2 Villkoren för uppdraget framgår av dessa villkor samt av offert, beställning, avtal, bekräftelse eller annan handling eller överenskommelse mellan parterna.
- 1.3 Kontrollorganet förbehåller sig rätten att i enlighet med gällande författningar använda underleverantörer och/eller kontrakterade partners för utförande av del av uppdraget.
- 1.4 Kontrollorganet förbehåller sig rätten att neka eller avboka uppdrag för vilka det krävs att personer i arbetsledande ställning (certifierad expert) har certifiering som inte återfinns hos kontrollorganet och den leveransorganisation som berörs av uppdraget.

2. Avtalets omfattning

- 2.1 Omfattningen av kontrollorganets åtagande framgår av offert, beställning, avtal, bekräftelse eller annan handling eller överenskommelse mellan parterna.
- 2.2 Efter besiktning och eventuell inhämtning av uppgifter hos tredje man låter kontrollorganet utföra energispardiagnos och energideklaration. Resultatet är avsett att användas av kontrollorganet, Boverket och byggnadsägaren. Därtill får resultatet användas för att göras tillgängligt enligt vad som anges i 13 § lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader.
- 2.3 I uppdraget ingår en besiktning av byggnaden, utom i de fall när sådan inte behövs, samt en energispardiagnos och upprättande av en energideklaration med uppgift om byggnadens energiprestanda. Deklarationen innehåller förslag på kostnadseffektiva åtgärder för att förbättra byggnadens energiprestanda (energibesparande åtgärder) när sådana är möjliga. Deklarationen innehåller även uppgift om huruvida radonmätning och/eller obligatorisk funktionskontroll av ventilationssystemet har utförts i byggnaden. Kontrollorganet åtar sig att registrera energideklarationen hos Boverket.
- 2.4 I lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader anges att syftet med lagen är att främja en effektiv energianvändning och en god inomhus miljö i byggnader. I kontrollorganets uppdrag ingår således att föreslå åtgärder som om de genomförs kan leda till en energibesparing för byggnaden. Kontrollorganet bär inget ansvar för att föreslagna och av kunden vidtagna åtgärder medför uppskattade kostnadsbesparingar, detta till följd av att förslagen grundar sig på uppgifter som lämnats av kunden och/eller tredje man. Därtill kan energianvändning variera över tid beroende på brukare och dennes vanor.
- 2.5 När kontrollorganet konstaterar att det inte går att få fram uppgifter om den faktiska energianvändningen, får byggnad istället deklarerats genom att energiprestandan beräknas med relevant beräkningsprogram (schabloner). I sådana fall bär kontrollorganet inte ansvar för att den beräkningen överensstämmer med den faktiska energiprestandan, inkluderande den faktiska energianvändningen.

3. Leveransdag

- 3.1 Besiktning, utom i de fall när sådan inte behövs, utförs den dag som avtalas mellan parterna.
- 3.2 När uppdraget är utfört åtar sig kontrollorganet att leverera resultatet till kunden eller den kunden befullmäktigat att motta resultatet. Uppdraget är utfört när kontrollorganet skickat eller överlämnat resultatet till kunden.

4. Avbeställning och ombokning

- 4.1 Kan besiktning eller annan del av uppdraget inte utföras på avtalad tid därför att kontrollorganet inte får tillgång till byggnaden, eller av annan anledning som beror på ett förhållande på kundens sida, eller att uppdraget avbokas inom 48 timmar före av talad tid, åger kontrollorganet rätt att debitera kostnader och förlorad intäkt

5. Kundens åtaganden

- 5.1 **Kunden ska:**
- 5.1.1 innan besiktningen tillhandahålla kontrollorganet de uppgifter och handlingar enligt de villkor som framgår av beställningsbekräftelse eller andra avtalshandlingar.
- 5.1.2 vid besiktningstillfället lämna uppgifter om omständigheter som kan ha betydelse för besiktningen och för att kontrollorganets personal ska kunna göra en fullständig bedömning samt för att kontrollorganet ska kunna göra den inrapportering som krävs till Boverket avseende energideklarationen.

- 5.1.3 före och i samband med uppdragets utförande noggrant efterfölja eventuella instruktioner som meddelas av kontrollorganet, exempelvis avseende tillhandahållande av godkända stegar, borttagande av lösöre och andra förberedelser för att möjliggöra besiktningen.
- 5.1.4 bereda kontrollorganets personal tillträde för undersökning av alla utrymmen i byggnaden under ordinarie arbetstid samt upplysa om var dörrar och inspektionsluckor är belägna.
- 5.1.5 informera om speciella förutsättningar som gäller i kundens lokaler, exempelvis om känsliga miljöer och speciella restriktioner vid tillträde till dessa. I förekommande fall ska kunden också tillhandahålla eventuell specialutrustning eller liknande som krävs i dessa miljöer.

- 5.2 Om kunden inte är ägare till byggnaden åligger det kunden att tillse att ägaren eller annan rättighetsinnehavare uppfyller åtagandena i punkt 5.1.

6. Ansvarsbegränsning

- 6.1 Kontrollorganet svarar endast för direkt sak- eller personskada, som vållats genom försummelse av kontrollorganets personal vid utförandet av uppdraget.
- 6.2 Kontrollorganet friskriver sig från skada till följd av att resultatet av uppdraget används utanför de syften som anges i lagen (2006:985).
- 6.3 Kontrollorganet ansvarar för under alla förhållanden begränsat till 15 prisbasbelopp per skadetillfälle. Kontrollorganet friskriver sig för samtliga skador och krav understigande 20 % av prisbasbeloppet.

7. Reklamation och klagomål

- 7.1 Eventuella klagomål över energideklarationen eller det ackrediterade kontrollorgan som utfört energideklarationen ska snarast anmälas till det kontrollorgan som utfört besiktningen.
- 7.2 I det fall du har skadeståndsanspråk eller motsvarande förbehåller sig kontrollorganet att överlämna ärendet till tredje man för handläggning av anspråket. Här avses försäkringsgivaren för Kontrollorganets ansvarsförsäkring eller annat juridiskt biträde. Du kan alltid gå till domstol med ditt ärende.
- 7.3 Reklamation ska göras snarast efter att felet eller skadan upptäcktes eller borde ha upptäckts. Reklamation ska i alla händelser ske senast inom två (2) år från besiktningstillfället. Försummas den här reklamationsfristen så får eventuella fel eller skador inte åberopas.

8. Befrielsegrunder

- 8.1 Om fullgörandet av kontrollorganets åtaganden enligt avtalet hindras eller väsentligen försvåras av omständigheter som kontrollorganet inte råder över och inte heller har kunnat förutse är kontrollorganet inte skyldigt att utföra sina åtaganden. Detsamma gäller vid lockout.

9. Sekretess och behandling av kund- och personuppgifter

- 9.1 Kontrollorganet förbinder sig att behandla uppgifter som framkommer i samband med uppdraget konfidentiellt. Resultatet av uppdraget lämnas till tredje man endast vid samtycke från kunden och i de fall kunden befullmäktigat annan att motta resultatet. Kontrollorganet förbehåller sig rätten att till tredje man lämna sådana uppgifter som erfordras för att kontrollorganet ska kunna erhålla eller verifiera uppgifter om en byggnads energiförbrukning mm.
- 9.2 Kontrollorganet behandlar kunduppgifter och personuppgifter hänförliga till fysiska personer i enlighet med personuppgiftslagen. Kontrollorganet behandlar uppgifter som omfattar exempelvis kontaktpersoner, adresser, byggnader, skador och liknande. Uppgifterna används för att ge en helhetsbild av kundens engagemang inom kontrollorganet och för att kontrollorganet ska kunna teckna och fullgöra avtal och rättsliga skyldigheter samt framställa rättsliga anspråk, ge en god service, marknadsföring, statistik, marknads- och kundanalyser samt i övrigt kunna uppfylla de krav som ställs på verksamheten. Uppgifterna är avsedda att i första hand användas inom Kontrollorganet men kan, med beaktande av sekretessen i punkt 9.1, komma att lämnas ut till företag, föreningar och organisationer som kontrollorganet samarbetar med, exempelvis försäkringsbolag och mäklare samt till myndigheter och potentiella köpare.

10. Tvist

- 10.1 Svensk lag tillämpas. Tvist i anledning av detta avtal ska prövas av svensk domstol.

Saker att tänka på ...

att informera om energideklarationen

Nu när du som byggnadsägare har gjort din energideklaration är du skyldig att informera om resultatet till hyresgästerna och övriga som använder huset. Detta gäller inte dig som har en villa.

att sätta upp sammanfattningen i entrén

Sista sidan i energideklarationen, "Husets energianvändning", är en sammanfattning. Den ska du sätta upp i husets entré eller reception. Du kan välja att sätta upp sista sidan som den är eller göra en beständig skylt i t.ex. plast eller aluminium. Materialet väljer du själv, men skylten ska utformas enligt Boverkets anvisningar. Se Boverkets webbplats: www.boverket.se/energideklaration. Den som inte sätter upp sammanfattningen av energideklarationen riskerar att få betala vite.

att fastighetsförvaltaren och fastighetsskötaren också kan informera

Syftet med energideklaration är att effektivisera energianvändningen för att förbättra miljön och rädda klimatet. Du som byggnadsägare har en viktig uppgift att effektivisera husets energianvändning. Även hyresgästerna eller de som använder huset kan hjälpa till. Se därför till att andra personer som är involverade i husets drift och skötsel, till exempel förvaltare och fastighetsskötare, är beredda att informera och förklara för hyresgästerna och andra personer som använder huset om energideklarationen och dess syfte.

att åtgärderna görs på lämpligt sätt

Ju fler åtgärder du gör för att minska energianvändningen desto bättre energiprestanda får huset. Men, det är också viktigt att tänka på att åtgärderna du gör för att minska energianvändningen inte försämrar inomhusmiljön eller påverkar andra viktiga egenskaper hos huset. På Boverkets webbplats finns faktablad om olika åtgärder, som kan vara bra att visa projektörer och entreprenörer när du gör upphandlingar.

att deklarerar så ofta du vill

Energideklarationen gäller i tio år. Vill du, kan du göra en ny energideklaration när du gjort olika energieffektiviseringsåtgärder, har ny årsförbrukning eller när du gjort en ny obligatorisk funktionskontroll av ventilationen.

Ventilation

För att spara energi tilläggsisolerar idag byggnader som aldrig förr. Vad som aldrig får glömmas bort är hur betydelsefullt det är med bra ventilation.

ISOLERA GÄRNA BYGGNADEN, men se ändå till att det kommer in tillräckligt med frisk luft. Den friska uteluften som ska tas in genom ventiler till "rena" utrymmen som sovrum och vardagsrum kallas för tilluft. Den luft som ventileras ut genom ventiler från bostadens "smutsiga" utrymmen som badrum, toalett, garderober och tvättstuga kallas frånluft. Den luft som fritt cirkulerar från "rena" till "smutsiga/fuktiga" utrymmen kallas överluft. Det ska finnas överluftsdon eller en springa i över- eller underkant av dörren för att luften lätt ska kunna passera, speciellt viktigt är detta i WC/badrum.

OTILLRÄCKLIG VENTILATION kan visa sig som exempelvis kondens på fönsters insida vintertid, känslan av instängd "tung luft", dålig uppfångning av stekos i köket eller långvarigt kvarstående kondens på badrumsspeglar efter bad och dusch.

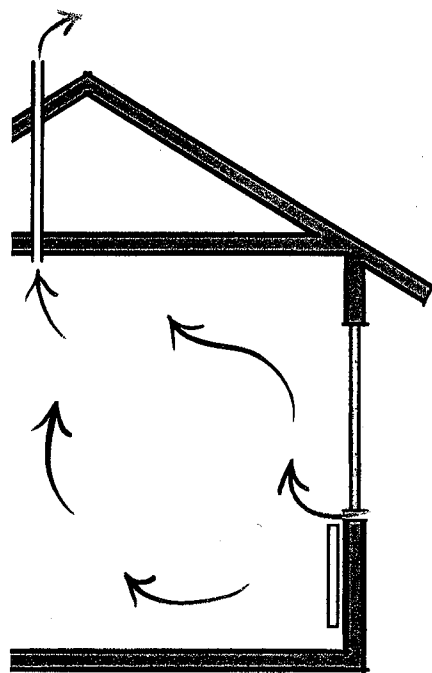
SJÄLVDRAGSVENTILATION är den vanligaste och äldsta typen av bostadsventilation. Det är ett system som utnyttjar drivkraften av att varm luft är lättare än kall luft. Självdragsventilationen har i de flesta fall svårt att uppnå dagens krav och önskemål på luftomsättning.

FRÅNLUFTSVENTILATION (F-SYSTEM) har en centralt placerat fläkt som suger ut luft genom frånluftsdon placerade i "smutsiga" utrymmen som toaletter, bad- och duschrum. I dessa utrymmen är det viktigt att överluftsventilationen fungerar. Kontrollera genom att hålla ett papper mot donen, pappret ska då sugas fast.

FRÅN- OCH TILLUFTSVENTILATION (FT-SYSTEM) är ett system med två fläktar och en ganska omfattande kanaldragning. En av fläktarna suger ut frånluften och den andra leder in tilluften. Tilluften är ofta kompletterad med värmebatteri som har till uppgift att värma tilluften innan den når bostaden.

FÖR ATT INTE VÄRMEBATTERIET ska använda för mycket elenergi kan systemet kompletteras med en värmeväxlare som tar tillvara på frånluftens värme och överför en del av den energin till tilluftsflödet. Detta system kallas för från- och tilluftsventilation med återvinning (FTX-system) och kan även användas som komplement till F-systemet.

Observera att detta är en allmän beskrivning.

Ventilation

Vattenbesparing

I genomsnitt använder varje svensk 200 liter vatten om dagen. Du kan sänka dina uppvärmningskostnader för varmvatten med hjälp av vattenbesparande produkter.

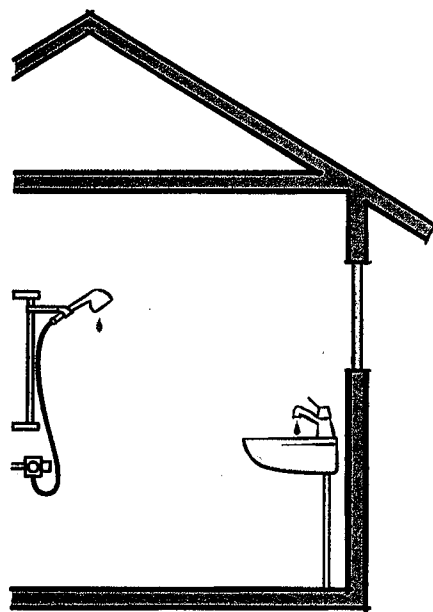
MÅNGA GLÖMMER BORT att det går att spara energi även på andra saker än de rent byggnadstekniska. Varje dag använder vi till exempel mycket varmvatten till hygien och diskning. I ett hushåll är cirka en tredjedel av tappvattnet varmt. Det finns enkla metoder för att minska varmvattenanvändningen. Du kan duscha kortare tid och/eller i svalare vatten. Du kan undvika att diska i rinnande varmvatten, tappa upp vatten när det är möjligt eller använda kallvatten. Har du en diskmaskin så låt den göra jobbet. Tänk på att fylla diskmaskinen och inte diska den halvfull.

DROPPANDE KRANAR BÖR DU LAGA DIREKT. En droppande varmvattenkran kan kosta flera hundra kronor om året. Ett byte till engreppsblandare gör det lättare att få rätt temperatur. Det finns även nya engreppsblandare med reglage som har grundinställning på både flöde och temperatur. Dessa blandare gör att vattenmängd och energi för uppvärmning av tappvatten minskas. Dessutom minskas risken för skållning. Speciellt bra om du har småbarn.

DET FINNS ÄVEN ENERGI- OCH VATTENBESPARINGSPOTENTIAL i att se över på vilket sätt tappvattnet lämnar kranen. Det är inte alltid nödvändigt att köpa ny vattenkran för att spara på vatten och energi. Det går att byta ut det gamla tappmunstycket mot ett vattenbesparande, som kallas perlator eller sparlator. Dessa används i kranar i både kök och WC/badrum.

DET FINNS DESSUTOM DUSCHMUNSTYCKEN som sparar vatten och energi. Bra perlatorer och duschmunstycken ger samma komfort som innan, men då de blandar in luft i vattenflödet förbrukas en mindre mängd vatten. Detta sker redan vid låga flöden. Välj inte produkter som lämnar kvar vatten i munstycket efter användning. Det kan medföra viss risk för att legionellabakterier bildas i stillastående vatten. Vattenbesparande tappmunstycken är ett enkelt och billigt sätt att minska på vatten- och energianvändningen.

Observera att detta är en allmän beskrivning.

Vattenbesparingsmöjligheter